

A Fővárosi Ítéltábla a **felperes jogi képviselője** által képviselt **felperes neve felperes címe** felperesnek, a **alperesek jogi képviselője** által képviselt **alperes neve és címe** alperes ellen, tartozás megfizetése iránt indított perében a Fővárosi Törvényszék 2015. március 27. napján meghozott 19.G.43.839/2013/15. számú ítélete ellen az alperes részéről 16. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán lefolytatott másodfokú eljárásban, a 2015. július 1. napján megtartott nyilvános tárgyaláson meghozta a következő

ítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatja, és a keresetet elutasítja.

Kötelezi a felperest, fizessen meg az alperes részére 15 napon belül 2.500.000 (Kettőmillió-ötszázezer) forint fellebbezési illetéket, és 1.500.000 (egymillió-ötszázezer) forint elsőfokú, és 750.000 (hétszázötvenezer) forint másodfokú perköltséget.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg a magyar államnak az illetékes adóhatóság felhívására 1.500.000 (egymillió-ötszázezer) forint elsőfokú eljárási illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás:

Az elsőfokú bíróság az ítéletében kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 191.593,19 eurót és 1.824.354 forintot, valamint ezen összegekből 115.828 euró után 2013. július 25-től, 1.824.354 forint után 2012. május 7-től járó késedelmi kamatot, továbbá 1.905.000 forint perköltséget. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította. A felperest 45.000 forint, az alperest 1.455.000 forint eljárási illeték megfizetésére kötelezte az állam javára.

Határozatának indokolásában rögzítette, hogy a felperes - hitelezői kérelemre 2012. június 16-án indult fizetéseképtelenségi eljárás alapján - 2012. július 24-i kezdő időponttal került felszámolás hatálya alá. Ezt megelőzően mint adós, 2011. december 16-án csődeljárás iránti kérelmet nyújtott be a Pest Megyei Bírósághoz, ennek alapján ideiglenes fizetési haladék, majd 2012. február 4-től 90 napig, 2012. május 7. napjának 0 órájáig fizetési haladék illette meg.

A felek között korábban létrejött ... számú bankhitel szerződést, a ... számú bankszámla hitelszerződést, a ... számú kölcsönszerződést, valamint a ... számú rullirozó hitelszerződést az

alperes a 2012. május 3-án kelt levelével azonnali hatállyal felmondta. A felmondását azzal indokolta, hogy az adóssal szemben - az adós cégjegyzékének tanúsága szerint - a Pest Megyei Bíróság a 2012. február 4. napján kelt végzése alapján csődeljárást folytat. A felmondó levelében azt is rögzítette, hogy az azonnali hatályú felmondás azokkal a jogkövetkezményekkel jár, hogy az adós összes tartozása az értesítés napján lejárttá és esedékessé válik, és az adós legkésőbb ettől a naptól köteles késedelmi kamatot fizetni. A bank jogosulttá válik a szerződésekben kikötött valamennyi biztosíték egyidejű igénybe vételére.

A felmondó levelet a felperes részére 2012. május 3-án faxon, valamint futár útján is megküldte, és ugyanezen a napon postára adta, a postai szolgáltató pedig azt a felperesnek 2012. május 7-én kézbesítette.

A felperes ügyvezetője 2012. május 3-án az alperesi banknál kezdeményezte az alperesnél vezetett forint, USD és CHF bankszámláin lévő egyenleg **1. sz.** Banknál vezetett forint-számlájára történő átutalását, továbbá az alperesnél vezetett euró-számlán meglévő összeg **1. sz.** Banknál nyitott euró-bankszámlára történő átutalását. A vagyonszámvetés bankhoz intézett, elektronikus levélben közölt hozzájárulása aláírást nem tartalmazott. A vagyonszámvetési ellenjegyzés nélkül érkezett felperesi átutalási kérelmet az alperesi bank nem teljesítette.

Az elsőfokú bíróság rögzítette azt is, hogy az alperes a felperessel kötött hitel-, kölcsön- és bankszámla szerződések alapján 2012. május 7-én 269.882.811,3 forint összegű követelést tartott nyilván. A felmondás következtében a felperes euró-számláján rendelkezésre álló 465.971,27 euró összeget az alperes a forint- számlájára, forintba konvergálva 133.174.589 forint összeggel átvezette, és a felmondott hitelszerződésekből eredő követelésébe beszámította.

Tényként állapította meg azt is, hogy az alperes a csődmoratórium alatt 2012. április 10-én 158.538,60 forintot, április 16-án 464.508 forintot, 162.241,20 forintot, 117.270,53 forintot, április 20-án 170.748 forintot, április 21-én 73.759 forintot, 16.008 forintot, 2.458,20 forintot, április 24-én 337.020,50 forintot, április 26-án 219.414,04 forintot, 63.342 forintot, 3.404,25 forintot, 72.063 forintot kamat címén, míg 717.857,16 forintot hitel visszafizetés címén, majd április 27-én 86.815,01 forintot, 36.873 forintot, 41.882,33 forintot, április 27-én 17.422,50 forintot kamat címén levont, azaz mindösszesen 2.761.625 forinttal a felperes bankszámláját megterhelte. Majd 2012. május 15-én a korábban leemelt 717.857,16 forint terhelést és 219.414 forint terhelést „egyenlegátvezetés” címén a felperes bankszámláján jóváírt.

A felperes ellen folyó felszámolási eljárásban a felszámoló a felszámolási vagyonszámvetés egyes elemeit értékesítette, melyből az alperes a zálogjoggal biztosított privilegizált hitelezői igénye alapján - a csődtörvény 49/D. § (1) bekezdése figyelembe vételével - azonnali kielégítésre tarthat igényt. Az értékesítési bevételekre vonatkozó felszámolói elszámolás alapján az alperesnek 103.957.547 forint összeget kellene kifizetni, ezt az összeget azonban a felperes nevében eljáró felszámoló az adósnak az alperesi bankkal szemben támasztott követelésébe 2013. július 25-én beszámította.

A felperes a keresetében azt kérte, hogy a bíróság kötelezze az alperest 115.828 euró, továbbá 2.761.625 forint és 1.094.731 forint, valamint 75.768,19 euró, mint tőkésített kamat megfizetésére, valamint kötelezze az alperest a 115.828 euró után 2013. július 26-tól, a forint összegek után 2012. május 7-től a kifizetés napjáig, az euró összegben megjelölt követelés után az **3. sz.** Bank, míg a forintkövetelés után a **2. sz.** Bank által meghatározott jegybanki alapkamat 7 %-kal növelt mértékű késedelmi kamata, és a perköltség megfizetése.

Keresetét elsődlegesen arra alapította, hogy az alperes a csődmoratórium alatt törvénybe ütköző módon mondta fel a felek közötti szerződéseket, és a jogellenes „betörlesztései” folytán a felperesnek visszafizetési igénye keletkezett. Másodlagosan azzal érvelt, hogy a csődtörvénybe

ütköző jogellenes felmondással, mint károkozó magatartással okozott kár megfizetése címén köteles az alperes ezeket az összegeket megfizetni. Harmadlagosan arra hivatkozott, hogy az alperes az együttműködési kötelezettségét, valamint a tisztességes és jóhiszemű joggyakorlás iránti kötelezettségét megszegve, jogaival visszaélve vonta le ezeket az összegeket, melyeket visszafizetni köteles.

Kérte, hogy a bíróság az ítéletének indokolásában állapítsa meg, hogy az alperesi felmondás törvényi tilalom ellenére, a moratórium alatt történt, ezért az jogszabályba ütközik. Marasztalási keresete jogalapját a Cstv. 8. § (5) bekezdésére, 11. § (1) bekezdésére, (2) bekezdés g) és h) pontjaira, a Ptk. 4. § (1) és (4) bekezdéseire, a Ptk. 5. § (1) és (2) bekezdéseire, a Ptk. 214. § (1) bekezdésére, a 321. § (1) bekezdésére, a 339. § (1) bekezdésére, a 200. § (2) bekezdésére, valamint a 301/A. § rendelkezéseire alapította.

Keresetének ténybeli alapjaként hangsúlyozta, hogy a hatályos csődtörvényi rendelkezések alapján a felperest a csődeljárás kezdő napját követő 90. napot követő első munkanap 0 órájáig fizetési haladék (moratórium) illette meg, mely jelen esetben 2012. május 7. napjának 0 órájáig tartott. Ezt figyelmen kívül hagyva az alperes a felek között fennálló bankszámla, hitel, kölcsön és rullirozó hitelszerződéseket a 2012. május 3-án kelt, és megküldött levelével azonnali hatállyal felmondta. A felmondást tartalmazó jognyilatkozat megküldésére a moratórium alatt került sor, az 2012. május 3-án az adós tudomásszerzésével hatályosult, ezért megállapítható, hogy a felmondás jogszabályba ütközik, tehát érvénytelen. A jogellenes felmondás alapján az alperes - 2012. május 7-én - a felperes euró számlájáról 465.971,27 eurót leemelt, átkonvertált és a hitel tartozásba beszámított. Ezt a 465.971,27 euró (átszámítva 133.174.589 forint) összeget csökkentette azzal a hitelezői igénnyel, amelyre az alperes a felszámolás során történő értékesítésekből befolyt bevételből jogosulttá vált, így maradt fenn a felperesnek 115.828 euró követelése az alperessel szemben, mely után 2012. május 7-től 2013. július 25-ig a Ptk. 301/A. § szerint kiszámított késedelmi kamatkövetelése 75.768,19 euró összegű.

A felperes állította azt is, hogy az alperesnél vezetett ... számú számlájának a csődeljárás kezdő időpontjában megállapítható nyitóegyenlege, valamint a moratórium zárónapján megállapítható (2012. május 4-i) záróegyenlege alapján az alperes javára 1.094.731 forint mutatkozik. Ez azt jelenti, hogy ez a különbözet az alperes részére nyilvánvalóan jóváírásra került, amelyre azonban az alperesnek nem lett volna jogszabály szerint lehetősége, ezért ennek az összegnek visszafizetésével is tartozik.

A 2.761.625 forint összegű követelését azzal indokolta, hogy az alperes a moratórium időszaka alatt jóváírt bizonyos összegeket, ezen jóváírásokra azonban a felperes vagyonfelügyelőjének hozzájárulásával nem rendelkezett, ezért ezek az intézkedései is jogszabályt sértettek. Hangsúlyozta, hogy a moratórium alatt a vagyonfelügyelő csupán a közraktárban tárolt áruval kapcsolatos tőke- és kamattörlesztések jóváírásához adott hozzájárulást, a felperes által megjelölt - 2012. április 10-én, 16-án és 27-én jóváírt - összegek azonban nem tartoztak ebbe a körbe.

Az alperes a kereset elutasítását, és a felperes perköltségben marasztalását kérte. Védekezésében arra hivatkozott, elfogadható, hogy a moratórium ideje alatt, 2012. május 3-án kézbesített felmondása nem minősülhet érvényesnek, ebből következően - az érvénytelenség jogkövetkezményei folytán - nem is hatályosulhatott. Ezzel szemben a 2012. május 7-én postai szolgáltató útján kézbesített felmondását jogszerűnek kell tekinteni. Ez a felmondás a moratórium lejártát követően került a felperes részére kézbesítésre, tehát ekkor hatályosult, ezért a 2012. május 7-i intézkedése, amellyel az euró számláról levett, forintra átkonvertált összeget a bankszámla szerződésekből eredő tartozásba beszámította, jogszerű volt, annak visszafizetésével nem tartozik.

Az alperes állította azt is, hogy a felperes moratórium alatti nyitó- és záróegyenlege között nem mutatkozott különbség az alperesi bank javára, ebből következően a felperes 1.094.731 forint összegű visszafizetési követelése is megalapozatlan.

Hangsúlyozta azt is, hogy a felperes kártérítési jogcímű követelése alapjaként nem igazolta a károkozó magatartást, a kár bekövetkeztét, az okozati összefüggést és a felróhatóságot. Állította, hogy a felperes vagyonában csökkenés sem következett be, ebből eredően az ezen a jogcímen érvényesített követelése megalapozatlan. Megítélése szerint a felperes jogalap nélküli gazdagodás jogcímén előterjesztett igénye is alaptalan, mert az alperes követelése lejárt, és esedékes volt a felperessel szemben.

A felperes harmadikként megjelölt követelésével kapcsolatosan azzal érvelt, hogy a kamat a moratórium alatt csupán technikailag került elszámolásra egy úgynevezett követeléskezelő számlán. A felperes által perben érvényesített és jóvá nem írt tételekhez a vagyonfelügyelő az ellenjegyzését megadta, ezt igazolják a 2012. április 10., 25., 26-i okiratok .

Előadta még, hogy a felperes 2012. május 3-i kérelme, mely szerint másik bank részére utalja át a nála vezetett számlákon lévő pénzeszegeket, nem volt teljesíthető, mert a vagyonfelügyelő nem cégszerűen aláírt, papír alapú jóváhagyást nyújtott be a pénzüntézethez.

Érvelése szerint a felperesi társaság vagyonának értékesítése során a felszámolási eljárásban a felszámoló jogellenesen számította be az alperessel szemben bejelentett követelésébe az értékesítési bevételekből kifizetendő 103.957.547 forint, valamint 37.192.181 forint összegeket. Ezt sérelmezte a felszámolói eljárás során is azzal, hogy a felszámolói intézkedéssel szemben kifogást terjesztett elő.

Az elsőfokú bíróság a felperes keresetét nagyobb részében alaposnak ítélte.

Ténymegállapításait a felek által csatolt okiratok, valamint **1. tanú** tanúvallomására, döntését pedig a Pp. 163. § (2) bekezdésére, a Cstv. 10. § (1)-(2) bekezdéseire, a 11. § (1)-(2) bekezdéseire, a Ptk. 199. § és 200. § (2) bekezdésére, a 214. § (1) bekezdésére, a 321. § (1) bekezdésére és a 4. § (1), valamint az 5. § (1)-(2) bekezdésének rendelkezéseire alapította.

Kiemelte, hogy a csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló 1991. évi XLIX. törvény (Cstv.) 11. § (1) bekezdése rögzíti: az ideiglenes fizetési haladék és a fizetési haladék célja a csődvagyon megőrzése a hitelezőkkel kötendő egyezség érdekében, ezért annak időtartama alatt az adós, a vagyonfelügyelő, a számlavezetők és a hitelezők is kötelesek tartózkodni minden olyan intézkedéstől, amely a haladék célját meghiúsítja. A Cstv. 11. § (2) bekezdés h) pontja értelmében az adóssal kötött szerződéstől a fizetési haladék alatt nem lehet elállni, vagy azt nem lehet felmondani arra hivatkozással, hogy *az adós csődeljárást kezdeményezett*, vagy a fizetési haladék időtartama alatt nem egyenlíti ki az ideiglenes fizetési haladék előtt keletkezett tartozásait.

Az elsőfokú bíróság a felek egyező nyilatkozata alapján tényként állapította meg, hogy az alperesnek a felperessel szemben a csődeljárást megelőzően hitel- és számlaszerződésekből eredően követelése keletkezett. A felperessel szemben folyamatban volt csődeljárásban 2011. december 16-tól ideiglenes fizetési haladék, 2012. február 4-től 90 napig, azaz 2012. május 7. napjának 0 órájáig pedig fizetési haladék illette meg, figyelemmel arra, hogy május 5. és 6. napja munkaszüneti napra esett. A felek között az sem volt vitás, hogy a felperes a felmondást 2012. május 3-án faxon, valamint futár útján kézhez vette, majd ugyanaz postai úton 2012. május 7-én érkezett meg hozzá. Azt sem vitatták a felek, hogy a csődmoratórium alatt a fizetési haladékban részesült felperes szerződéseit a Cstv. 11. § (2) bekezdés h) pontjában foglaltak alapján érvényesen nem lehet

felmondani. Az ilyen módon történő felmondás jogszabályba ütköző, tehát semmis, arra jogot alapítani nem lehetett.

Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint a felek közötti vita tárgyát az képezte, hogy a 2012. május 3-án kelt, és többféle módon megküldött felmondás mikor hatályosult. Megítélése szerint az alperes tévesen állította, hogy a 2012. május 3-án kézbesített felmondás érvénytelen, míg a 2012. május 7-én kézbesített ugyanazon jognyilatkozat érvényes volt. Az a körülmény, hogy az alperes a jognyilatkozatot többféle módon közölte a felperessel és az ezáltal különböző időpontokban érkezett meg a címzetthez, nem tette egyik kézbesített felmondást érvényessé, a másikat pedig érvénytelenné. A moratórium alatt - 2012. május 3-án - közölt felmondás érvénytelennek minősült, tehát nem válthatott ki joghatást. Ugyanezt a jogi sorsot osztotta az az azonos tartalmú jognyilatkozat is, amelyet postai úton kézbesítettek. Mindezek alapján levonta azt a következtetést, hogy az alperesi felmondás semmis, ezért az érvénytelen felmondásra alapított intézkedése, mellyel az adósi vagyont képező összegeket a saját követelésébe elsámolta, jogszabálysértő volt.

Az alperes 465.971,21 euró összegű követelését a kérelem szerint csökkentette a hitelezőnek fizetendő 103.957.547 forint összeggel, melyre az alperes a felszámolási vagyon értékesítéséből befolyó bevételből jogosulttá vált 2013. július 25-én, ezért határozta meg a visszafizetendő összeget 115.828 euró mértékben. Jogszerű követelésnek ítélte az euró-tartozás után járó, és a Ptk. 301. § (2), és 301/A. § (2) bekezdésének megfelelően 75.768,19 euró összegben meghatározott kamatigényt is. Ezért kötelezte az alperest összesen 191.593,19 euró megfizetésére.

Az elsőfokú bíróság nem találta bizonyítottnak azt a felperesi állítást, hogy a csődmoratórium időszaka alatt a bankszámla nyitó- és záróegyenlege között különbséget mutatkozna, azaz ezt az összeget az alperes saját javára jóváírta volna, ezért ezt a keresetet elutasította.

Megállapította azonban, hogy a csődmoratórium alatt a bankszámla kivonatok tanúsága szerint több alkalommal, és összesen 2.761.625 forint összegben az alperes megterhelte a felperes számláját, többnyire kamat címén, egy esetben pedig hitel visszafizetés megnevezéssel. Megállapította azt is, hogy ezek a terhelések nem a vagyonfelügyelő jóváhagyásával történtek, mert a vagyonfelügyelő jóváhagyása más ügyletekre vonatkozott. Rögzítette, hogy az alperes ezekből a terhelésekből később jóváírt a felperes részére 717.857,16, illetőleg 219.414,04 forint összeget, ezért ezekkel csökkentette a felperesnek megítélt összeget, és azt 1.824.354 forintban határozta meg.

Ítéletében rögzítette, hogy a felperes 97 %-ban, az alperes 3 %-ban lett pernyertes, ennek figyelembe vételével a Pp. 78. § (1) bekezdése, valamint 81. § értelmében határozott a perköltség viseléséről.

Az elsőfokú ítélet ellen az alperes nyújtott be fellebbezést, melyben kérte annak megváltoztatását, és a felperes keresetének elutasítását, valamint felperes marasztalását a perköltségben.

Jogorvoslati kérelmében nem tartotta fenn azt a védekezését, mely szerint a felmondása 2012. május 3-án nem hatályosult, mert az a moratórium alatt érvénytelen jognyilatkozatnak minősült. Ezzel szemben azzal érvelt, hogy a 2012. május 3-án közölt felmondása nem ütközik a csődtörvény 11. § (2) bekezdés h) pontjába, ebből következően nem minősíthető a Ptk. 200. § (2) bekezdése alapján semmisnek sem. Rámutatott arra, hogy a Cstv. 11. § (2) bekezdés h) pontjának rendelkezése akkor tiltja a fizetési haladék időtartama alatti felmondást, ha az arra hivatkozással történik, hogy az adós a fizetési haladék időtartama alatt tartozását nem egyenlíti ki. Hangsúlyozta, hogy az ő felmondása nem a fentiekre hivatkozott, hanem a bankhitel szerződés VII.3.2. pontjára, valamint a régi Ptk. 525. §-ára. A felmondását ugyanis azzal indokolta, hogy a csődeljárás során három alkalommal került sor egyezségi tárgyalásra, amely minden alkalommal sikertelenül, egyezség megkötése nélkül zárult. Mindezekre tekintettel az adós felszámolásának elrendelésére bármikor sor kerülhet. Emellett a korábban nyújtott információk szerint az adós jelentős szállítói tartozással rendelkezik, amely rendezése jelenleg nem biztosított. Ezek a tények - megítélése szerint - megalapozták a bankhitel

szerződés hivatkozott pontjában előírt jogosultságát, melynek alapján a szerződéseit azonnali hatállyal felmondhatta, ha vizsgálata szerint az adós gazdasági viszonyaiban, illetve jogi státusában olyan jelentős visszaesés, illetve változás következett be, amely kötelezettségei teljesítését veszélyezteti.

Megismételte azt az álláspontját, hogy a felperes kártérítési jogcímre alapított keresete nem megalapozott, mert a kár, mint e felelősség szükségképpen eleme, nem bizonyított. Nem vitatta, hogy 2012. május 7-én, a moratórium lejártát követően 465.971,21 euró forintosított összegét beszámította a hitelszerződésekből eredő követelésébe, állította azonban, hogy ezzel a felperest nem érte kár.

Másodlagosan beszámítási kifogással védekezett. Kérte, hogy az ítélet tábla - a Pp. 247. § (3) bekezdése és a csődtörvény 38. § (3) bekezdése alkalmazásával - a 191.596,19 euró és annak kamatainak, valamint a megítélt 1.824.354 forint és annak kamatainak megfelelő összegében számítsa be a felszámolási eljárásban bejelentett és a felszámoló által sem vitatott, nyilvántartott követelésének egy részét. Arra hivatkozott, hogy a beszámítandó követelését a felperes által elismert követelésnek kell tekinteni, melyet alátámaszt a fellebbezéshez mellékelte, s a felszámoló által írt 2014. január 29-én kelt levél. Ennek következtében kérte, hogy az ítélet tábla állapítsa meg, hogy a felperes követelései beszámítás folytán megszűntek, ezért a keresete megalapozatlan. A mellékelte levél azt tartalmazta, hogy a felszámoló az értékesítési bevételekből történő értékesítési költségek levonása, és a Cstv.49/D. § (1) és (2) bekezdései szerint alperesnek járó összegek levonását követően az alperesi hitelező elismert követelése B kategóriában 13.989.220 forint, 49/D kategóriában 103.935.663 forint, G kategóriában 19.152.284 forint, és F kategóriában pedig 200.000 forint, azaz mindösszesen 137.277.167 forint összegű. Érvéle szerint a felszámoló 2014. január 29-én kelt levelét nem a Pp.235. §-a alapján kell értékelni, mert az nem az alperes elsőfokú védekezése körében előterjesztett új bizonyíték, hanem a másodfokú eljárásban előterjesztett beszámítási kifogást alátámasztó okiratként kell figyelembe venni.

A felperes a fellebbezési ellenkérelmében kérte az elsőfokú ítélet helybenhagyását és az alperes marasztalását a másodfokú perköltség megfizetésére.

Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg, és az abból levont jogi következtetése is helytálló. Hangsúlyozta, hogy a csődtörvény 11. § (2) bekezdés h) pontja azt tartalmazza: „Az adóssal kötött szerződéstől nem lehet elállni, vagy azt nem lehet felmondani *arra hivatkozással, hogy az adós csődeljárást kezdeményezett*, vagy a fizetési haladék időtartama alatt nem egyenlíti ki az ideiglenes fizetési haladék előtt keletkezett tartozásait.” Sérelmezte, hogy az alperes a fellebbezésében nem idézte a „csődeljárást kezdeményezett” fordulatú szövegrészt, melyre alapítva szintén tiltott a szerződések moratórium alatti felmondása.

Véleménye szerint jelen esetben az alperes a felmondását egyértelműen a felperes vagyoni helyzetének visszaesésével, a gazdasági viszonyaiban történt negatív változással, a fizetéseképtelenségével, jelentős fennálló szállítási tartozásaival indokolta, ezek azonban éppen azok az okok, amiért a csődeljárást kezdeményezte, és amelynek okán megillette őt a fizetési haladék. Véleménye szerint a csőd egész jogintézménye értelmét vesztené, ha éppen azon indokkal mondhatnának fel a csődadós hitelezői a moratórium alatt, amely miatt a csődeljárás megindult. Álláspontja szerint a felmondás azon szövegezése, hogy „a bank vizsgálata szerint az adós gazdasági viszonyaiban, illetve jogi státusában olyan jelentős visszaesés következett be, amely a szerződésből eredő fizetési kötelezettségei, és garanciális helytállási kötelezettségei teljesítését veszélyezteti” valójában nem más, mint arra való hivatkozás, hogy a felmondás alapja a tartozások kiegyenlítésének elmulasztása, ami az idézett Cstv.11.§ (2) bekezdés h) pontja alapján szintén tiltott.

A felperes az ellenkérelmében azzal is érvelt, hogy az alperes a saját részére történő jogellenes

„betörlesztéssel” tulajdonképpen más hitelezőket kijátszva, jogellenesen jutott részbeni kielégítéshez. Az általa jogszerűtlenül levont összegek az adós vagyonából jogellenesen kerültek ki, ezzel az adós vagyona csökkent, ebből következően a kár bekövetkezése egyértelműen megállapítható.

A felperes álláspontja szerint az alperes a fellebbezésében új tényre hivatkozott, melynek vizsgálata a Pp. 235. § (1) bekezdése értelmében tiltott a másodfokú eljárásban. Az alperes által hivatkozott új tények nem az elsőfokú határozat meghozatalát követően jutottak az alperes tudomására, ezért nem szolgálhatnak az elsőfokú határozat jogszabálysértő voltának alátámasztására.

A beszámítási kifogást alaptalannak értékelte, mert érvelése szerint az alperesi bank a peresített követelés összegéhez jogellenesen jutott hozzá, a saját jogellenes magatartására pedig előnyök szerzése végett nem hivatkozhat. Amennyiben ugyanis elfogadható lenne, hogy az a személy, aki a csődtörvény rendelkezéseit megszegve jogellenesen részbeni kielégítéshez jut, majd a vele szemben támasztott visszafizetési igény-érvényesítés során beszámítási kifogással él, az azt jelentené, hogy kijátszhatná a többi hitelezőt, és elvonhatná előlük a kielégítésükre szolgáló felszámolási vagyont. Ugyanakkor hangsúlyozta, hogy a felperesi adóst képviselő felszámoló az alperesi bankkal szemben támasztott követeléseibe az alperes követelései egy részét már beszámította, hiszen a vagyonerőteljesítést követő elszámolás során a felperes peresített követelései mértékével leszállítva ismerte el az alperes bejelentett hitelezői igényét.

A fellebbezés alapos.

Az elsőfokú bíróság a jogvita elbírálásának alapját képező tényállást lényegében helyesen állapította meg, azt a másodfokú bíróság a következőkkel egészíti ki:

Az alperes, mint hitelező a felszámolási eljárásban úgy jelentette be a hitel és egyéb szerződésekből eredő hitelezői igényét, hogy már figyelembe vette a 2012. május 7-én törlesztésként beszámított 465.971,27 eurót (illetőleg átszámítva 133.174.589 forintot).

A felszámoló 2013. július 25-ei elszámolása ellen kifogással élt, azt azonban a felszámolási ügyben eljáró bíróság elkésettség okán elutasította. A felszámoló 2014. január 29-ei elszámolását is megtámadta kifogással, ez a kifogási eljárás még folyamatban van.

Az elsőfokú eljárásban becsatolt okirati bizonyítékok (bankszámla kivonatok) szerint a 2012. április 10. és 2012. április 27. közötti időszakban - a harmadik kereseti tényállásban - megjelölt összegeket az alperes (egy kivételével) kamat címén terhelte a felperesre. Azok tehát nem jóváírásra kerültek kamat megfizetéseként, ebből következően ezekhez az összegekhez a bank nem jutott hozzá, bár az igaz, hogy a felperesi társaság kötelezettségei ezekkel a tételekkel megnövekedtek. A felperes nem bizonyította, és nem is állította, hogy a megjelölt kamatterhelések valójában még nem váltak esedékessé, vagyösszezszerűségükben nem lennének helytállóak, a fenti terhelések jogalapja, esedékessége tehát nem volt vitatott. Az összesen 2.761.625 forint és járulékai összegének megfizetésére a felperes azért kérte az alperest kötelezni, mert álláspontja szerint ezen kamatterhelésekhez a vagyonfelügyelő hozzájárulása lett volna szükséges, erre azonban nem került sor.

A felperes 2.761.625 forint és járulékai megfizetésére irányuló keresete jogalapjában nem helytálló, ezért e vonatkozásban az elsőfokú bíróság 1.824.354 forintra marasztaló döntése is téves. A 2011. december 16-án, a csődeljárás megindulásakor hatályos csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló 1991. évi XLIX. törvény (Cstv.) 11. § (2) bekezdés f) és g) pontja akképpen rendelkezik, hogy

az adós a fizetési haladék alatt új kötelezettséget csak akkor vállalhat, ha ahhoz a vagyonfelügyelő hozzájárult, illetőleg az adós vagyona terhére kifizetések csak a vagyonfelügyelő ellenjegyzésével teljesíthetőek.

A Fővárosi Ítéltábla rámutat arra, hogy a Cstv. 11. § (5) bekezdése alapján a fizetési haladék tartalma alatt a hitelezői követelések - ha a hitelező és az adós közötti szerződés másként nem rendelkezik - kamatoznak. A csődeljárás megindítása előtt létrejött számla-, hitel- illetőleg kölcsön-szerződéseken alapuló és időközben esedékessé vált kamatok bank általi terhelésként történő megjelenítése tehát a számlán nem új kötelezettség-vállalás a felperesi társaság részéről, és nem is jelent kifizetést a bank javára (utóbbit a „kamattartozás jóváírása” jelezni). Ebből következően ezek a banki intézkedések vagyonfelügyelői hozzájárulást nem igényeltek, nem tekinthetők jogszerűtlennek.

A Fővárosi Ítéltábla a felperes euro-követeléseit sem találta megalapozottnak.

Az elsőfokú bíróság helyesen fejtette ki azt az álláspontját, hogy ugyanaz a jognyilatkozat nem tekinthető érvényesnek és érvénytelennek is, attól függően, hogy milyen módon válik közzété az érintett féllel, illetőleg az mikor érkezik meg az érintetthez. Adott jognyilatkozat akkor hatályosul, amikor a címzettje azt először kézhez veszi. Helyesen állapította meg tehát az elsőfokú bíróság, hogy az alperes 2012. május 3-án kelt azonnali hatályú felmondása ugyanezen a napon a felperesi címzetthez megérkezett, hatályosult. Helytelenül vonta le azonban azt a következtetést, hogy a felmondás a csődtörvény 11. § (2) bekezdés h) pontja alapján jogszabályba ütköző, ezért semmis, erre tehát jogot a felperes nem alapíthatott.

A Fővárosi Ítéltábla hangsúlyozza, hogy jelen ügyben a csődtörvény 2011. december 16-án hatályos rendelkezéseit kellett alkalmazni, annak 11. § (2) bekezdés h) pontja azonban nem tartalmazta azt a kitétel, hogy a moratórium alatt felmondani a csődeljárás megindítása okán sem lehet, egyedül azt tartalmazta, hogy „az adóssal kötött szerződéstől nem lehet elállni, vagy azt nem lehet felmondani arra hivatkozással, hogy az adós a fizetési haladék időtartama alatt tartozását nem egyenlíti ki”.

Megállapítható, hogy az alperes felmondása nem erre a körülményre utalt, nem a fizetési haladék időtartama alatt elmulasztott teljesítésekre tekintettel mondta fel a szerződést, hanem a felperesi társaság vagyoni helyzetének megrendülése miatt. A Fővárosi Ítéltábla nem osztotta a felperes álláspontját, mely szerint az alperes felmondásában közölt tények és jogi hivatkozások beletartoznak a csődtörvény által tiltott körbe. Az alperes ugyanis nem azzal érvelt, hogy az adós ellen csődeljárás indult, éppen ellenkezőleg, azzal érvelt, hogy az adós csődeljárása valójában a befejeződéshez közeledik, az eddig megtartott három csődtárgyalás eredménytelenül zárult, a felek között csődegyezés nem jött létre, ennek következtében várható a felperesi társaság jogi státusának megváltozása (felszámolás hatálya alá kerülése). A vagyoni helyzet megrendülésére alapozott felmondást a csődtörvény nem tiltotta meg.

A Fővárosi Ítéltábla az alperes fenti érvelését nem tekintette új ténynek, új bizonyítéknak, ennek alapján a Pp. 235. § (1) bekezdésében rögzített rendelkezést sem találta alkalmazhatónak, tekintettel arra, hogy e tény (a felmondás időpontját és tartalmát) maga az elsőfokú bíróság is megállapította, a felmondás pedig, mint okirati bizonyíték már az elsőfokú eljárás során csatolásra került.

Helytálló az az érvelés a felperes részéről, hogy a korábbi csődtörvényi rendelkezések alapján a bankszámlát vezető pénzüzetek előnyös helyzetbe kerülhettek, mivel lehetőségük nyílt arra, hogy a moratórium befejezését, de még a felszámolás elrendelését megelőzően az adós vagyonából részkielégítéshez jussanak, megelőzve a többi hitelezőt. Éppen a számlavezető bankok ezen helyzeti

előnyének és a többi hitelező érdekének megóvása végett módosította a jogalkotó a csődtörvény rendelkezéseit többek között oly módon, hogy eredménytelen csődegyezségi tárgyalás esetén a csődeljárás befejezésétől a felszámolás kezdőidőpontjáig a moratórium kitolódik, ezeknek a jogszabályi módosításoknak azonban nincs visszaható hatályuk. Rámutat a Fővárosi Ítéltábla arra, hogy az adós társaságnak, illetőleg a hitelezőinek lehetősége lett volna a Cstv. 40. § (1) bekezdés c) pontja szerint a jogsérelem orvoslása iránt per indítani, ha azt tudja igazolni, hogy a támadott jognyilatkozat alapján egy hitelező előnyben részesítésére került sor.

A jogalkotó 2012. március 1-jétől kezdődően módosította a 11. § (1) bekezdés h) pontját, valamint a Cstv. 21/B. § rendelkezését is. A módosítások azonban nem visszaható hatállyal kerültek jogszabályba foglalásra, ebből következően a korábban indult csődeljárási ügyekben nem alkalmazhatóak. Jelen perben az alperesi bank felmondását a Fővárosi Ítéltábla az alkalmazandó jogszabályi rendelkezésekre, továbbá arra a körülményre tekintettel, hogy azzal nem a csődeljárás elején, alatt, hanem a legvégén, a harmadik, utolsó csődtárgyalás eredménytelenségét követően élt, nem tekintette joggal való visszaélésnek.

A fentiek alapján az ítéltábla az elsőfokú döntést megváltoztatta és a keresetet teljes mértékben elutasította a Pp.253. (2) bekezdése alapján. Figyelemmel arra, hogy a felperes teljes mértékben pervesztes lett, a Pp. 239. § valamint 78. § (1) bekezdése alapján köteles megfizetni az alperes perköltségét, valamint az államnak a 6/1996.(VI.26.) IM rendelet 13. § (1) bekezdése alapján köteles a feljegyzett illetéket megtéríteni. Az alperes jogi képviselőjének díját a Fővárosi Ítéltábla a 32/2003.(VIII.22.) IM rendelet 3. § (2)-(4) bekezdései, és 4/A. § alapján határozta meg első fokon 1.500.000 forint, másodfokon 750.000 forint összegben.

Budapest, 2015. július 1.

Botka Lászlóné dr. sk.
a tanács elnöke

. Volein Anna sk.
előadó bíró

dr. Csányi Terézia Katalin sk.
bíró

A kiadmány hitelélül: